

Facultaire
Studentenraad
NATUURWETENSCHAPPEN,
WISKUNDE EN INFORMATICA

Decaan FNWI
T.a.v. Peter van Tienderen
Postbus 29416
1090 GE Amsterdam

Postbus 94214
1090 GE Amsterdam
(020) 525 5878
fnwi@studentenraad.nl
studentenraad.nl/fnwi

Datum	17 juni 2016	Ons kenmerk	2016-27
Contactpersoon	Catharina de Weerd	E-mail	fnwi@studentenraad.nl
Bijlage(n)	-		
Betreft	Ongevraagd advies Docentaanstellingen binnen de FNWI		

Geachte decaan, beste Peter,

Hierbij doet de Facultaire Studentenraad (FSR) van de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica (FNWI) van de Universiteit van Amsterdam u een ongevraagd advies toekomen, betreffende de aanstellingen van docenten binnen de FNWI.

De aanleiding hiervoor is het inzetten van docenten op tijdelijke contracten en docenten zonder onderzoeksaanstelling (hierna: 100%-docenten) in het onderwijs. De groei in het aantal tijdelijke contracten heeft onder meer plaatsgevonden om de groei in studentenaantallen binnen de faculteit op te vangen. Voor deze aanstellingen is het afgelopen jaar veel aandacht geweest, wat onder andere heeft geleid tot het *Rapport Flexibele dienstverbanden aan de UvA*. 100%-docenten worden al langer ingezet bij het Instituut voor Interdisciplinaire Studies (IIS), maar zijn nu ook in toenemende mate bij andere opleidingen te vinden. Wij zijn bezorgd over de effecten hiervan. Daarnaast zijn er echter ook algemene punten over de tevredenheid en werkdruk onder het wetenschappelijk personeel (WP). We gaan in dit advies specifiek in op de situaties bij Psychobiologie en de Informatiewetenschappen, omdat die in onze ogen het meest problematisch zijn.

Gebrek aan kennis

Een eerste constatering is dat er erg weinig kennis lijkt te zijn van de effecten van het gebruik van tijdelijke docenten en 100%-docenten op het onderwijs. Dat is jammer, want er is logischerwijs een sterk verband tussen het soort docenten dat ingezet wordt en het onderwijs dat zij geven. Met tijdelijke docenten kan er verwacht worden dat er minder continuïteit en kennisopbouw is in de opleiding en in individuele vakken. 100%-docenten kunnen minder goed de koppeling maken naar hun eigen onderzoeksgebied, wat het *research-intensive*-karakter van het onderwijs onder druk zet. Daarnaast veroudert hun kennis, tenzij ze de tijd krijgen om die op peil te houden. Tot slot hebben tot nu toe vrijwel alle 100%-docenten (buiten een groep bij de informatiewetenschappen) tijdelijke contracten, al kunnen zij volgens de nieuwe cao wel vaste aanstellingen krijgen.

Hiermee wil de FSR niet zeggen dat deze groepen docenten noodzakelijkerwijs de kwaliteit van het onderwijs verminderen. Tijdelijke aanstellingen hebben zeker hun plaats in het onderwijs, het moeten er alleen niet te veel worden. Hetzelfde geldt voor 100%-docenten. Goed ingezet en ondersteund kunnen zij erg goed onderwijs geven, zoals beoordelingen van de juniordocenten binnen het IIS laten zien. Er moet echter goed nagedacht worden over hoe en waar ze ingezet worden binnen een opleiding. In het kader van *research-intensive education* is het van belang dat onderwijs wordt gegeven door personeel dat

betrokken is bij onderzoek. Het inzetten van 100%-docenten zou moeten gebeuren aan het begin van de opleiding, liefst in het eerste jaar.

Werkdruk en tevredenheid bij het WP

Ook bij de rest van het personeel zijn er problemen. Uit het Rapport Flexibele dienstverbanden blijkt dat er door het WP een te hoge werkdruk wordt ervaren. UvA-breed zegt 74-95% over te werken, 68-84% dat er werk blijft liggen, 36-44% dat helemaal op te zijn na een werkdag en 24-34% fysieke of mentale klachten te hebben gerelateerd aan het werk. Wij vinden dit schokkende cijfers. Ze zijn niet uitgesplitst naar faculteiten, maar we zien weinig reden om te denken dat de FNWI een uitzondering is. De *Medewerkersmonitor 2015* van onze faculteit spreekt van “een structureel te hoge werkdruk voor de vaste staf WP en de docenten” met als belangrijke reden hiervoor de eisen die aan hen gesteld worden. Die eisen zijn de afgelopen jaren toegenomen door maatregelen zoals het verplicht stellen van studiewijzers en toetsdossiers. Veel van deze maatregelen zijn zeker nuttig, maar ze hebben wel tot extra administratief werk geleid.

Werkdruk is een belangrijk probleem voor de tevredenheid van het WP, maar niet het enige. In de Medewerkersmonitor zegt 34% van het WP dat er te weinig aandacht is voor loopbaanontwikkeling, in het Rapport Flexibele dienstverbanden zegt slechts 18-37% zelf voldoende ondersteund te worden. Docenten scoren daarbij het laagst. In dat rapport zegt ook slecht 49-62% van het WP zich gewaardeerd te voelen binnen de universiteit.

We begrijpen dat er voor deze problemen geen simpele oplossingen zijn, maar vinden het wel belangrijk dat hieraan gewerkt wordt. Zowel het WP zelf als de kwaliteit van het onderwijs lijdt onder de huidige situatie. Dat laatste is bijvoorbeeld terug te zien bij de ontevredenheid over de kwaliteit van de feedback, die elk jaar aan de oppervlakte komt bij de Nationale Studentenenquête. Om deze redenen blijven we als FSR graag betrokken bij het zoeken naar verbetermogelijkheden.

Psychobiologie

Door een advies van de Opleidingscommissie (OC) Psychobiologie raakte de FSR geïnteresseerd in de aanstellingen van docenten bij deze opleiding. In dit advies, van 30 april 2015, schreef de OC dat er bij de opleiding Psychobiologie door de snelle groei in studentenaantallen te weinig Universitair Docenten (UD's) zijn om onderwijs te geven. De OC wil dat er meer UD's aangesteld worden om *research-intensive education* in stand te houden.

Uit de vele vervolggesprekken die de FSR gehouden heeft, kwam naar voren dat het UD-tekort afstamt van een structureel capaciteitsprobleem bij het Swammerdam Institute for Life Sciences (SILS). Er zijn te weinig UD's om het onderwijs van Psychobiologie te geven omdat de neuro-onderzoeksgroepen van het SILS te klein zijn om de snel gegroeide opleiding te ondersteunen. Dit heeft een wrange situatie opgeleverd: ondanks het feit dat Psychobiologie een succesvolle en winstgevende opleiding is, is er een tekort aan UD's en ligt de werkdruk er erg hoog. De enige oplossing voor de opleiding is geweest om meer 100%-docenten aan te stellen.

Dit kunnen docenten-4 zijn, die vooral ook de administratieve en organisatorische onderdelen van het onderwijs overnemen zodat de UD's zich meer op het daadwerkelijk geven van onderwijs kunnen richten. Hier is de FSR positief over, zolang er voor deze docenten tijd wordt vrijgemaakt om up-to-date te blijven met het onderzoek dat binnen hun vakgebied gaande is. Dit is anders bij docenten-2 en -3. Deze docenten nemen directer het geven van onderwijs van de UD's over dan docenten-4, maar staan alsnog op afstand van het onderzoek. De FSR heeft een voorkeur voor het 'ontzorgen' van UD's zodat zij meer onderwijs kunnen geven in plaats van het vervangen van UD door docenten-2 en -3.

Ook dan ziet de FSR het aanstellen van extra 100%-docenten niet als definitieve oplossing. Zoals gezegd ligt de kern van het probleem bij het feit dat er bij het SILS niet genoeg geld is om UD's aan te nemen. Ook wanneer het aantal studenten verder ingeperkt wordt via de numerus fixus blijft dit zo, aangezien UD's in de eerste plaats nodig zijn voor het organiseren van vakken en geven van colleges. De FSR wil daarom dat er meer geld naar het onderzoeksinstituut gaat zodat dit geïnvesteerd kan worden in UD's en het capaciteitsprobleem functioneel kan worden opgelost. Aangezien het personeelsbeleid bij de FNWI ondergebracht zit bij de onderzoeksinstituten lijkt dit ons de meest gepaste oplossing.

De informatiewetenschappen

Ook binnen de informatiewetenschappen is het aantal studenten sterk toegenomen. Op basis van de laatste gegevens over het aantal inschrijvingen kan de opleiding Kunstmatige Intelligentie dit jaar zelfs rekenen op een kwart meer studenten. Belangrijk is om problemen die nu spelen bij Psychobiologie waar mogelijk te voorkomen binnen de informatiewetenschappen door nu al naar oplossingen te zoeken.

Daarnaast leidt het aantal studenten in combinatie met een gebrek aan WP binnen de informatiewetenschappen nu al tot een probleem bij het vinden van begeleiders voor afstudeerprojecten. Opleidingen grijpen als gevolg van de de schaarste in het aantal beschikbare begeleiders naar het bedrijfsleven. Bedrijven weten afstudeerprojecten in veel gevallen - en altijd onder toezicht van iemand binnen de universiteit - goed te begeleiden en kunnen een verrijking zijn voor de kwaliteit van de afstudeerprojecten. Wij zien echter gevaren in de noodzaak waarmee opleidingsdirecteuren dergelijke samenwerking op het moment moeten aangaan. Op het moment dat een opleiding geen andere keuze heeft dan de betrekking van bedrijven, brengt dat de onafhankelijkheid van de opleiding in gevaar en kan het de kwaliteit en de roep naar *research-intensive education* in de weg zitten.

Conclusie

Samengevat adviseert de FSR:

- Om 100%-docenten wanneer ze gebruikt worden vooral in het eerste jaar in te zetten, om zo in het tweede jaar zoveel mogelijk *research-intensive education* te verwezenlijken.
- Om te zoeken naar manieren om de werkdruk en de ontevredenheid bij het WP te verminderen.
- Om meer geld aan het neuro-onderzoek van het SILS toe te bedelen, zodat er geïnvesteerd kan worden in het aannemen van meer UD's.
- Om te zorgen dat het samenwerken met bedrijven voor afstudeerprojecten bij de informatiewetenschappen niet uit noodzaak gebeurt, zodat de opleidingen zich onafhankelijk kunnen blijven opstellen.
- Om meer geld in onderzoeksinstituten onder te brengen om capaciteitsproblemen bij UD's op te lossen.

Dit zijn complexe problemen zonder simpele oplossingen. We hopen dat de bovengenoemde punten goede eerste stappen zijn om met deze kwesties om te gaan. Hopende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben, onderteken ik namens de studentenraad van de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica.

Met vriendelijke groeten,

Micha de Groot
Voorzitter FSR FNWI